Rok XII. Lwów, 1. Lipca 1898. Nr. 7.

Organ Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wychodzi każdego 1-go dnia w miesiącu.

Redakcya i Administracya we Lwowie ulica Piekarska l. 12. II. piętro.

Przedpłata:
W miejscu: rocznie 2 złr. 40 ct. | Z przesyłką: rocznie 2 złr. 80 ct.
„ półrocznie 1 „ 20 „ | „ półrocznie 1 „ 40 „
Dla członków związkowych straży pożarnych z przesyłką rocznie 50 cnt.

Ogłoszenia:
Za całą stronicę . . . . . . 5 złr. — ct.
„ ćwierć stronicy . . . . . 1 „ 50 „
Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 3 centy.

I. Część urzędowa.

Pamiętajmy o Kasie Zapomóg!

Wykaz

zaległych zwykłych rocznych wkładek.

(Wedle stanu z dniem 20. czerwca 1898.)

Ochotnicze straże pożarne:

Andrychów	8·20	złr.
Bielany	2·—	„
Błażowa	3·10	„
Borowa	3·—	„
Borszczów	6·—	„
Brzesko	6·80	„
Budzanów	10·80	„
Bukowsko	2·60	„
Bestwina	2·40	„
Ciężkowice	4·20	„
Cieszanów	1·90	„
Czortków	0·50	„
Drohobycz	3·10	„
Dublany	4·70	„
Dobrzechów	3·—	„
Frysztak	1·50	„
Gródek	2·50	„
Huczko	2·20	„
Husiatyn	6·—	„
Jawornik	2·—	„
Jagielnica	5·20	„
Jaworów	5·—	„
Janów	1·60	złr.
Jezupol	7·80	„
Jaślany	5·80	„
Kupczyńce	9·—	„
Kęty	4·50	„
Kalembina	1·—	„
Kołomyja	4·60	„
Kamionka Strum.	2·70	„
Kopyczyńce	2·—	„
Krystynopol	1·60	„
Lipnica murowana	4·—	„
Lubaczów	6·—	„
Lanckorona	2·80	„
Lisko	5·90	„
Mszana Dolna	4·—	„
Niżankowice	2·70	„
Niestanice	2·40	„
Oleszyce	1·80	„
Okocim	2·80	„
Olesko	1·20	„
Piekary	1·60	„
Padew kolonia	0·70	„
Padew narodowa	7·20	złr.
Pruchnik	1·90	„
Pilzno	3·—	„
Prusy	2·50	„
Radymno	2·40	„
Rzochów	2·50	„
Rzędzianowice	4·60	„
Strusów	6·30	„
Sokal	6·—	„
Sądowa Wisznia	2·50	„
Szczucin	3·60	„
Sassów	2·60	„
Tymbark	6·—	„
Turka	1·60	„
Tarnobrzeg	5·20	„
Trzemeśnia	1·20	złr.
Tarnowiec	4·55	„
Ustrzyki Dolne	2·60	„
Wilamowice	3·50	„
Wieliczka	3·50	„
Wadowice	10·—	„
Wołowice	1·70	„
Wiśniowczyk	1·—	„
Wola pławska	2·50	„
Wola mielecka	5·60	„
Zawałów	1·80	„
Zołynia	3·90	„
Złotniki	3·40	„
Żółtańce	2·60	„

Wykaz

zapłaconych kwot pieniężnych do Kasy Związku w czasie od 20. kwietnia do 20. czerwca 1898.

Kasa zapomóg. Ochotnicze Straże pożarne; Dębowiec 2·— złr., Dobra 3·20 złr., Horodenka 3·40 złr., Jasło 7·20 złr., Rudnik 6·— złr., Chrzanów 6·— złr., Podhajce 9·20 złr., Złoczów 3·— złr., Mielec 0·40 złr.

Wkładki roczne (zwykłe). Ochotnicze Straże pożarne: Leżajsk 1·80 złr., Stryj 2·40 złr., Przecław 2·— złr., Rawa ruska 2·— złr., Dukla 5·50 złr., Jasło 4·10 złr., Brzozów 4·— złr., Horodenka 3·40 złr., Wojniłów 0·90 złr., Mikołajów 2.— złr., Sieniawa 2·50 złr., Tyśmienica 2·— złr., Wojnicz 3·20 złr., Mielec 6·70 złr., Rzeszów 8·70 złr., Strzyżów 3·50 złr.

Wkładek do Kasy Zapomóg nie uściły straże pożarne: Jaworów, Frysztak, Janów, Mikołajów.

Instrukcya
dla Lustratorów Ochotniczych Straży Pożarnych.

(Dokończenie.)

VIII. Pouczenie.

Pouczenie o tem, co do teoretycznej części pożarnictwa należy, rozpoczyna się wytknięciem przez lustratora w delikatny sposób wszystkich wad w korpusie, wszystkich błędów w urządzeniach i przeprowadzonych ćwiczeniach, przyczem lustrator poucza jak postępować należy w poszczególnych wypadkach, aby złe usunąć; również wytyka lustrator braki w przyborach i nieumiejętnem oraz nieodpowiedniem obchodzeniu się z niemi, wreszcie przeprowadza szkołę strażacką:

1) o statucie i regulaminie służbowym;

2) o rodzajach sikawek, o wszystkich częściach składowych sikawki, ich nazwach, przeznaczeniu i działaniu;

3) o rodzajach węży sikawkowych;

4) o utrzymaniu sikawki i węży w dobrym stanie;

5) o użyteczności i rodzajach drabin;

6) o utrzymaniu w należytym stanie linewki ratunkowej i wszystkich innych przyborów, które straż pożarna posiada;

7) o sygnałach na świstawkę i trąbkę sygnałową;

8) o czynnościach straży przed pożarem (alarm, wyruszanie i jazda do pożaru);

9) o czynnościach straży podczas pożaru;

10) o ratowaniu ludzi, zwierząt i ruchomości;

11) o zadaniu i zachowaniu się prądnika;

12) o gaszeniu pożarów piwnicznych, pożarów lasów i stepów, pastwisk, stajen, stodół i stert, pożarów parterowych, pokojowych i sufitowych, kominowych, dachowych, wieżowych, pożarów fabryk, kościołów, teatrów i o pożarach lotnych.

13) o czynnościach straży po pożarze;

14) o ratunkowej służbie strażackiej podczas powodzi i różnych nieszczęśliwych wypadków;

15) o rodzajach straży pożarnych w kraju i ich organizacyi.

Rozumie się, że szkoły tej przeprowadzać nie będzie potrzeba, jeżeli lustrator odpowiedniemi pytaniami sam się przekona, że korpus w teoretycznej części pożarnictwa posiada zupełne wykształcenie.

IX. Postanowienia końcowe.

Tylko w ten sposób przeprowadzone lustracye osiągną prawdziwy skutek, tylko w ten a nie w inny sposób przeprowadzona lustracya stanie się pożyteczną i przyczyni się do rozszerzenia i ulepszenia obrony od pożarów w kraju. To też lustratorzy muszą wskazówek, tą instrukcyą objętych przestrzegać, dokładnie do niej się stósować i wszystko, co w niej przepisano z całą ścisłością i sumiennością w zupełności wykonać.

Z przeprowadzonej lustracyi spisze lustrator sprawozdanie, które zawierać musi dokładny wykaz wszystkiego, co podczas lustracyi wykonano, co było złem i o czem pouczano; czyli sprawozdanie to zawierać musi odpowiedź na wszystkie ustępy niniejszej instrukcyi. Równocześnie przedstawi lustrator delegatom Wydziału powiat. i gminy oraz naczelnikowi straży spostrzeżone wadliwości i braki w tym celu, aby takowe jak najrychlej usunięte zostały, przyczem poleci Naczelnikowi straży, aby z upływem 3 miesięcy uwiadomił Związek krajowy o poczynionych wskutek lustracyi uzupełnieniach. Sprawozdanie to podpisze także Delegat Rady powiatowej, Burmistrz (Naczelnik gminy) i Naczelnik straży. Sprawozdanie nie zawierające odpowiedzi na wszystkie postanowienia niniejszej instrukcyi, świadczyć będzie o tem, że lustrator nie zastósował się do niej, że tego, o czem w sprawozdaniu nie napisał, nie wykonał i sprawozdanie takie zwrócone mu zostanie jako nieprzydatne ewentualnie do uzupełnienia.

O przeprowadzić się mającej lustracyi uwiadamia Naczelnictwo Związku dotyczącą komendę straży na miesiąc, a lustrator conajmniej na pięć dni naprzód dotyczący Wydział Rady powiatowej, Magistrat (Zwierzchność gminną), Prezesa lub Naczelnika straży, u której przeprowadzać będzie lustracyę, tudzież w tym samym terminie Krajowy Związek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Do sprawozdania z lustracyi, które ma być w przeciągu 8 dni Kr. Związkowi przedłożone, dołączy lustrator także rachunek z rzeczywistych wydatków.

Lustracye odbywać się mogą w czasie od 1. maja do 31. października.

Instrukcya dla lustratorów ochotniczych straży pożarnych z dnia 18 kwietnia 1896 przestaje obowiązywać z dniem dzisiejszym.

We Lwowie, dnia 30. kwietnia 1898.

Sprawozdanie

spisane dnia . . . . przez lustratora ochotn. straży poż., wskutek polecenia Rady zawiad. kraj. Związku z dnia . . . . . . do l. . . . .

Przedmiot: Lustracya ochotniczej straży pożarnej w . . . .

Obecni: Delegat Wydziału powiatowego . . . .

Delegat Gminy . . . .

Lustrator . . . .

Data lustracyi . . . .

1. Stosunek pomiędzy strażą pożarną a miejscową Reprezentacyą gminną?

2. Czy ochotnicza straż pożarna przyjęła na siebie obowiązki straży pożarnej gminnej i czy statuty jej zastosowane są do ustawy o policyi ogniowej z r. 1891?

3. Czy naczelnik straży złożył przyrzeczenie służbowe? (Rok, miesiąc i dzień.)

4. Ile numerów domów liczy miejscowość, w której jest siedziba straży pożarnej?

5. Jakimi przyborami pożarnymi gmina i straż pożarna ochot. rozporządza? (dokładny wykaz)

6. Czy gmina postarała się dla straży o fachowego instruktora? (Tu podać nazwisko instruktora, czy i gdzie odbył kurs pożarnictwa, względnie, czy posiada fachowe i instruktorowi potrzebne wiadomości i warunki?)

7. Czy w gminie istnieje i czy jest wykonywany miejscowy regulamin ogniowy, wydany po myśli §. 3. ustawy o policyi ogniowej z r. 1891? (Przejść ustęp za ustępem rzeczonego regulaminu.)

8. Czy straż nocna (policyjna) wykonuje także czynności straży nocnej pożarnej?

9. Czy istnieje i w jaki sposób zaprowadzonem zostało nocne pogotowie ochotniczej straży pożarnej?

10. Czy istnieje i w jaki sposób zaprowadzonem zostało pogotowie koni, potrzebne na wypadek pożaru do przewiezienia taboru pożarnego?

11. Czy w gminie zaprowadzoną została straż pomocnicza z mieszkańców; czy mieszkańcy pouczeni zostali o czynnościach swoich podczas pożaru i czy w ogóle pod tym względem uskuteczniony został podział czynności?

12. Czy gmina postarała się o dostateczny zawsze zapas wody do gaszenia pożaru, a więc czy ma, odpowiednio do miejscowości potrzebną ilość studzien, rezerwoarów, basenów, kadzi, beczkowozów i potrzebną w nich ilość wody?

13. W jaki sposób odbywa się alarmowanie straży i mieszkańców na wypadek pożaru i czy wedle miejscowych stosunków urządzenia sygnałowe i alarmowe są odpowiednie i dostateczne?

14. Czy istnieje w gminie fundusz lub czy do budżetu gminnego wstawioną została odpowiednia kwota na wsparcia dla członków straży pożarnej, którzy przy pożarze podczas pełnienia służby zostali uszkodzeni i ewentualnie kto opłaca wkładki do Związkowej Kasy Zapomóg lub do innego zakładu ubezpieczeń?

15. Czy w Kasie gminnej istnieje osobny fundusz na utrzymanie rekwizytów ogniowych i czy wpływają do niego kary pieniężne, pochodzące z przekroczeń ustawy o policyi ogniowej?

16. Czy i w jakiej wysokości otrzymuje straż pożarna subwencyę od gminy?

17. Jak często odbywają się ćwiczenia straży i szkoła strażacka?

18. Czy posiedzenia Wydziału straży i Walne Zgromadzenia odbywają się zgodnie z postanowieniami statutów straży?

19. Data ostatniego Walnego Zgromadzenia.

20. Czy w Towarzystwie istnieje dziennik podawczy, księga na protokoły posiedzeń, księga kasowa, księga członków, księga inwentarzowa, lista frekwentacyjna, kronika pożarów i księga pogotowia, biblioteka dzieł fachowych i czasopism, tudzież czy księgi administracyjne są należycie prowadzone?

21. Czy istnieje strażnica pożarna, w której korpus odbywa szkołę strażacką i pogotowia pożarne, tudzież czy istnieje wspinalnia do ćwiczeń praktycznych, względnie zaś gdzie odbywają się te praktyczne ćwiczenia i szkoła strażacka?

22. Czy istnieje dobrze urządzony magazyn na przybory pożarne, czy panuje w nim wzorowy ład, czystość i porządek, czy magazyn ma dobry wyjazd, czy bywa w nocy oświetlany i czy służy także na schowek innych sprzętów, do obrony pożarnej nie należących?

23. Dokładny i szczegółowy opis wyniku rewizyi stanu sikawek i ich węży.

24. Dokładny i szczegółowy opis wyniku rewizyi stanu wszystkich innych przyborów pożarnych.

25. Dokładny i szczegółowy opis wyniku rewizyi stanu uzbrojenia i umundurowania czynnych członków.

26. Dokładny opis wyniku przeprowadzonej musztry porządkowej.

27. Dokładny opis wyniku ćwiczeń szkolnych i na sygnały z sikawkami, drabinami i wszystkimi innymi przyrządami. (Zrozumienie i znajomość sygnałów strażackich).

28. Dokładny opis wyniku ćwiczenia praktycznego.

29. Dokładny opis ćwiczeń, które lustrator celem pouczenia straży przeprowadził.

30. Dokładny i szczegółowy opis przeprowadzonej z kordusem szkoły strażackiej (teoretyczna część pożarnictwa).

31. Inne uwagi i dopiski.

Zakończono i podpisano.

D. j. w.

Lustrator: Delegat Wydziału Rady powiatowej

Naczelnik: Delegat Reprezentacyi gminnej:

32. Wnioski lustratora:

II. Z nauki o strażach i pożarnictwie.

USTAWY.

(Ciąg dalszy artykułów z podręcznika p. t. *„Szkoła pożarnictwa“*)

96.

Co postanawia ustawa względem rur piecowych.?

Postanawia, że bez wyraźnego pozwolenia Zwierzchności gminnej nie wolno zakładać żadnych ani żelaznych ani murowanych rur piecowych, czyto przed kuchniami, czy izbami. Zwierzchność zezwoli na takie rury tylko wtenczas, gdyby opalanie inaczej było niepodobne i jeżeli rury nie są odległe bardzo od kominów i skoro nie należy się z tego powodu obawiać niebezpieczeństwa ognia. Kominiarz musi się podjąć, iż za osobną zapłatą będzie pilnie wycierać te rury jakoteż kominy.

97.

Co postanawia ta ustawa budownicza dla miasteczek względem kuchni?

Postanawia, że w kuchniach i innych miejscach na ogniska wyznaczonych nie powinny nigdy znajdować się podłogi drewniane.*)

*) Wedle projektu nowej ustawy dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek w kuchniach pod ogniskiem i na 80 cm. w około ogniska nie wolno urządzać podłogi i desek. Nad ognikiem otwartem należy tak umieścić kapę, by ze wszystkich stron o 30 cm. wystawała nad krawędź ogniska kuchni.

Dym z otwartych ognisk odprowadzać można tylko przełazowymi kominami.

98.

Jak mają być zakładane piece piekarskie?

Piece piekarskie mają być pod sklepieniami zakładane i dachówką pokryte.*)

*) Wedle projektu nowej ustawy dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek, piece dla przemysłu piekarskiego i w ogóle piece dla celów przemysłowych należy umieszczać z reguły w lokalu sklepionym.

Podłoga przed ogniskiem winna być ogniotrwale urządzona.

Piece zwykłe w izbach względnie pokojach do ogrzewania, stojące bezpośrednio na podłodze nieogniotrwałej, winny być podmurowane na 30 cm.

Przed drzwiczkami pieców należy podłogę zabezpieczyć od ognia. Pieców żelaznych nie wolno tam używać, gdzie bywa wyrabiany lub gromadzony materyał łatwo zapaleniu podlegający.

Projekt tej nowej ustawy postanawia także, że ściany i powały w wędzarniach muszą być sporządzone z materyału ogniotrwałego i zaopatrzone w drzwi żelazne lub przynajmniej bla hą od środka pobite. Wędliny można zawieszać tylko na hakach lub prętach żelaznych.

99.

Co postanawia ustawa budownicza dla miasteczek względem nowych stajen, gumien i suszarni lnu?

Ustawa budownicza dla miasteczek postanawia, że jeżeli okoliczności na to pozwalają, nowe stajnie powinny być sklepione, a gumna i suszarnie lnu, gdzie to być może, powinny być za miastami i miasteczkami budowane.*)

*) Wedle projektu nowej ustawy dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek, suszarnie na owoce, len, konopie, wędzarnie, piekarnie cegielnie, piece do wypalania wapna i budynki o większych paleniskach w ogóle winny być od innych budynków przynajmniej na 30 m. oddalone.

Cegielnie i piece do wypalania wapna mogą stać jedynie poza obrębem zabudowanego obszaru miejscowości.

Kuźnie winny być od innych budynków oddalone przynajmniej o 30 metr., lub urządzone w budynkach ogniotrwale zbudowynych i ogniotrwale krytych.

Obok kościołów i cerkwi mogą być budowle stawiane z reguły tylko w odległości co najmniej 30 metrów.

Na ogrodzeniach wzdłuż dróg publicznych jakoteż na ogrodzeniach takich, które dotykają zabudowań lub ogrodzeń sąsiednich, nie wolno urządzać ostrzeszków ze słomy, trzciny, szuwaru, peżu, odpadków łodyg konopnych i t. p. łatwo zapalnych przedmiotów.

Budynki wszelkie kryte słomą, trzciną, szuwarem i t. p. materyałem, winien właściciel oddzielić szeregiem drzew od innych budynków.

100.

Których miejscowości kraju naszego dotyczy ta ustawa?

W kraju naszym jest ogółem 299 miast i miasteczek. Lwów i Kraków posiadają swoje osobne statuty, którymi, się rządzą, a także osobne ustawy ogniowe i budownicze. W 29. miastach obowiązuje ustawa budownicza z 28. kwietnia 1882; w 131 miastach i miasteczkach obowiązuje ustawa budownicza z dnia 4. kwietnia 1889, a więc ustawa, ogłoszona patentem ces. z dnia 28. lipca 1786. obowiązuje jeszcze w 137 miasteczkach.

Miasteczkami temi są: Andrychów*), Babice, Bołszowce*), Bukaczowce, Błażowa*), Bukowsko, Baranów*), Białykamień, Bilcze, Barysz*), Bobowa, Baligród, Brzostek*), Brzozdowce, Czchów, Ciężkowice*), Czernelica, Chołojów, Czudec, Chocimierz, Dźwinogród, Dębowiec, Dobrotwór, Dunajów, Frysztak, Fredropol, Firlejów, Felsztyn, Gwoździec, Gródek (pow. Zaleszczyki), Gołogóry, Husaków, Jasienica, Jagielnica*), Janów*) (pow. Gródek), Jabłonów, Jedlicze, Jaryczów nowy*), Jordanów*), Jodłowa, Jawornik, Jaćmierz, Jaśliska, Jezupol, Janów (pow. Trembowla) Jezierna, Krzywcze (pow. Borszczów), Kudryńce, Kołaczyce, Krakowiec*), Kamionka wielka, Kułaczkowce, Kukizów, Krukienice, Krościenko, Krasiczyn, Krzywcze (pow. Przemyśl), Knihynicze, Konkolniki, Kalwarya Zebrzydowska*), Korolówka, Lipnica murowana, Leśniów, Łopatyn*), Lipsko, Lutowiska, Lubycza król., Laszki murowane, Lanckorona, Markopol, Majdan, Mosty wielkie*), Milówka, Magierów, Mosty małe, Mrzygłód, Maryampol, Narajów, Nowagóra, Narol, Nowemiasto, Nawarya, Niemirów*), Niebylec, Nowotaniec, Oleszyce, Osiek, Podkamień (pow. Brody), Płazów, Probużna, Pruchnik, Przecław, Potylicz, Podgrodzie, Rybotycze, Rożniatów*), Rzepiennik strzyżewski, Rzochów, Rajtarowice, Radomyśl (pow. Tarnobrzeg), Rozwadów*), Ryglice, Stratyn, Skawina, Strzeliska nowe, Sokołówka, Stanisławczyk, Szczu-rowice, Szczucin, Stojanów, Świerz, Tarnoruda, Touste, Tartaków, Tłuste, Trzebinia, Tylicz, Tymbark, Tyrawa wołoska, Ujście solne, Ujście biskupie, Ujście zielone, Ujście ruskie, Ułaszkowce, Uścieczko, Willamowice*), Wielkie Oczy, Wojniłów, Witków nowy, Wielopole, Waręż, Zakliczyn, Żołynia, Zbyszyce, Zarszyn, Żabno, Zarudzie.

*) Wedle projektu Wysokiego Wydziału Krajowego z r. 1897 podlegać ma ustawie budowniczej z dnia 4. kwietnia 1889.

Ustawa budownicza dla gmin wiejskich.

101.

Które postanowienia z ustawy budowniczej dla gmin wiejskich strażak znać powinien?

Z ustawy budowniczej dla gmin wiejskich powinien strażak znać postanowienia co do odległości jednego domu od drugiego, co do odległości stodół od domów, suszarni,

obowiązku sadzenia drzew, co do stawiania kominów, pieców i kuchni.

102.

Co postanawia ustawa budownicza dla gmin wiejskich względem zachowania odległości jednego domu od drugiego?

Postanawia, że przy stawianiu nowych domów uważać należy, aby dom przy domie nie był stawiany, ale gdzie można, aby próżne miejsce przynajmniej na trzy sążnie między jednym domem a drugim zostawione było. *)

*) Postanowienia w tym kierunku projektu nowej ustawy dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek umieszczone są w dopisku przy ustępie 92.

103.

Jak i gdzie mają być stawiane stodoły i suszarnie?

Stodoły powinny być stawiane za ogrodami i oddalone od domów, albo gdzie to być może, stawiane po za wsią. Suszarnie i izby do międlenia lnu i konopi mają być także stawiane w niejakiem oddaleniu od domów.*)

*) Postanowienia w tym kierunku projektu nowej ustawy dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek umieszczone są w dopisku przy ustępie 99.

104.

Co postanawia ustawa budowlana dla gmin wiejskich względem sadzenia drzew dla ochrony od pożaru?

Ustawa postanawia, że przy domach już wybudowanych, które blisko siebie stoją, jakoteż około stodół, sadzić należy drzewa obfite w liście, osobliwie włoskie orzechy. Gdzie drzewa w rzędy sadzone być nie mogą, tam domy i stodoły przynajmniej w czterech rogach drzewami obsadzone być winny.*)

*) Postanowienie w tym kierunku projektu nowej ustawy dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek umieszczone są w dopisku przy ustępie 99.

105.

Z jakiego materyału mają być stawiane kominy?

Kominów z drzewa wcale stawiać nie wolno. — Gdzie wypalonej cegły wcale nie ma, kominy mogą być zbudowane z cegieł robionych, z błota lub z plecionek wewnątrz i zewnątrz dobrze gliną wylepionych. Wogóle kominy przynajmniej na pół cegły grubości (nie z cegły stojącej) budowane być powinny. Nie mogą zaś być niskie, ani ciasne, ani krzywe, lecz łatwo wycierać się dające.*)

*) Postanowienia w tym kierunku projektu nowej ustawy dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek umieszczone są w dopisku przy ustępie 95.

106.

Jak należy stawiać piece?

Piece w izbach nie powinny być stawiane blisko drewnianych ścian, a wszelkie ogniska muszą być także od takich ścian oddalone.*)

*) Postanowienia w tym kierunku projektu nowej ustawy dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek umieszczone są w dopisku przy ustępie 98.

107.

Z czego mają być zrobione podłogi w kuchniach, pralniach i wszelkich zakładach, mających z ogniem styczność?

W kuchniach, pralniach i innych takie paleniska mieszczących miejscach, podłogi powinny być zrobione nie z drzewa lecz przynajmniej ubite z ziemi lub gliny.*)

*) Postanowienia w tym kierunku projektu nowej ustawy dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek umieszczone są w dopisku przy ustępie 97.

Powszechna ustawa karna o ile dotyczy kar, odnoszących się do policyi ogniowej.

108.

Które przepisy powszechnej ustawy karnej z dnia 27. maja 1652. Dz. u. p. Nr. 117. strażak koniecznie znać powinien?

Z powszechnej ustawy karnej powinien strażak znać te przepisy, które odnoszą się do policyi ogniowej i odwrócenia niebezpieczeństwa ognia, a tymi są przepisy zawarte w §§. 155. 167. 168. 169. 170 i od 434. do 459. tej ustawy.

108.

Co postanawia §. 155. powszechnej ustawy karnej?

§. 155. powszechnej ustawy karnej postanawia, że „zbrodni podpalenia dopuszcza się ten, kto przedsiębierze czyn, z którego podług jego zamiaru w cudzej własności ma pożar powstać, chociaż pożar ten nie wybuchnął, lub żadnej nie zrządził szkody“.

110.

Co postanawia §. 167. powszechnej ustawy karnej?

§. 167. ustanawia karę według następujących różnic:

„*a*) Gdy ogień wybuchnął i przez to człowiek życia pozbawionym został a co podpalacz mógł przewidzieć, albo też gdy pożar sprawionym został z postanowieniem spustoszenia, na każdy z tych przypadków ustanowiona jest kara śmierci;

b) Jeżeli sprawca częściej niż jeden raz czy to w tych samych, czy w różnych przedmiotach ogień podkładał, a pożar istotnie, choćby tylko raz jeden, wybuchł; alboteż

gdy ogień wybuchł i dla uszkodzonego znaczna wynikła szkoda; wreszcie: gdy sprawca więcej niż raz jeden, atoli każdego razu bezskutecznie podpalić usiłował,

w tych wszystkich przypadkach ukaranym być winien ciężkiem więzieniem na całe życie.

c) Gdy ogień wybuchł, jednak z żadną z wymienionych dotąd okoliczności nie był połączonym, orzeczoną będzie kara ciężkiego więzienia od 10. do 20. lat.

d) Jeżeli wprawdzie ogień nie wybuchł, jednakże w nocy lub takiem miejscu był podłożony, iż gdyby był wybuchnął, łatwo byłby się mógł szerzyć, albo pod takiemi okolicznościami, iż przy tem życie ludzkie na oczywiste niebezpieczeństwo wystawionem było, wówczas sprawca skazanym być winien na ciężkie więzienie od 5. do 10. lat.

e) Jeżeli zbrodnia w dzień i bez wszelkiego osobliwszego niebezpieczeństwa przedsięwziętą była, podłożony ogień nie wybuchnąwszy zgasł, albo pomimo wybuchu bez szkody ugaszony został, wówczas sprawca ulega karze ciężkiego więzienia od jednego roku do lat 5.

111.

Co postanawia §. 168. powszechnej ustawy karnej?

§. 168. powszechnej ustawy karnej postanawia, że gdy w przypadku podłożonego ognia sprawca sam z żalu i jeszcze we właściwym czasie takiego przyłożył starania do ugaszenia pożaru, iż wszelkiej szkodzie zapobieżono, natedy wolnym zostaje od wszelkiej kary.

112.

Co postanawia §. 169. powszechnej ustawy karnej?

§. 169. postanawia, że, jeżeli kto przez podpalenie swojej własności, przedsięwzięte z jakiegobądź złego zamiaru cudzą także własność na niebezpieczeństwo wystawia, ten staje się równie winnym podpalenia i ulega karom podług wymiaru w §. 167. oznaczonego.

113.

Co postaoawia §. 170. powszechnej ustawy karnej?

§. 170. powszechnej ustawy karnej postanawia, że kto własność swoją podpala a przytem cudza własność nie jest narażoną na niebezpieczeństwo ognia, ten wprawdzie już nie podpalenia ale oszustwa staje się winnym, jeżeli przez to chciał prawa trzeciej osoby nadwerężyć lub kogo w podejrzenie podać.

(C. d. n.)

III. Ruch Towarzystw strażackich.

Dębica. Dnia 11. czerwca br. odbyło się walne Zgromadzenie, na którem wybrano: naczelnikiem Andrzeja Szafrańca, tegoż zastępcą Józefa Augustynowicza, a członkami Rady nadzorczej i komendantami oddziałowymi Stanisława Studnickiego, Franciszka Mieleckiego, Maksymiliana Janasiewicza i Wincentego Augustynowicza.

Zastępcami komendantów wybrano: Jana Klimaszewskiego, Wincentego Lorenca, Jana Wiednia i Antoniego Grzebienia.

Podwołoczyska. Z przyjemnością spieszymy podać do wiadomości, że kółko amatorów z grona naszych strażaków, przejęte szczeremi chęciami służenia dla dobra korpusu strażackiego, urządziło w dniu 21. maja b. r. przedstawienie amatorskie, z którego czysty dochód miał przysporzyć funduszów na sprawienie sztandaru. Daną była komedya p. t. „Bawidło“ w trzech odsłonach, Paulina Stachurskiego.

Wykonawcami byli strażacy: Ćwik, Gall, Rybak, Tryhub i Witwicki oraz uproszone panie. Wszyscy wywiązali się nader chlubnie i z ogólnem uznaniem ze swego zadania.

Czysty dochód z przedstawienia wynosił 18·12 złr., za który uczestnikom czynnym i biernym, Wydział składa serdeczne: „Bóg zapłać“.

IV. Kronika pożarów.

Maj 1898. (Zestawienie statystyczne).

Miejscowość	Ilość pożarów	Spaliło się: domów mieszkalnych	Spaliło się: budynków gospodarczych	Spaliło się: zakładów przemysłowych	Spaliło się: kościołów	Spaliło się: indzi	Szkoda: ogólna złr.	Szkoda: ubezpieczona złr.	Przyczyna: podpalenie	Przyczyna: nieostrożność	Przyczyna: wadliwa budowa	Przyczyna: od pioruna	Przyczyna: niezbadana
Miasta i miasteczka	26	66	69	1	—	—	199.130	159.235	6	8	2	1	9
Gminy wiejskie	51	212	409	—	2	—	169 441	69.574	10	10	—	4	27
Razem . . .	77	278	478	1	2	—	368 571	228 809	16	18	2	5	36

W akcyi ratunkowej brały udział następujące Straże pożarne: Bełz, Borowa, Borysław, Brody, Chorostków, Chrzanów, Czernichów, Dolina (4), Grębów, Gwoździec, Hohenbach, Jarosław (2), Josefsdorf, Kołomyja, Krakowiec, Kułaczkowce, Machów, Nadwórna, Pławo (2), Podhajce (2), Rozwadów, Rudnik, Ryglice, Śniatyn, Stanisławów, Stojanów, Stroże, Tarnobrzeg, Tarnów, Toporów, Trześń (2), Uhnów, Ulanów, Wadowice, Wielkie oczy, Wielowieś, Wojnicz, Wola miel., Wola pław., Wygnanka, Zakopane, Zbaraż (2).

V. Rozmaitości.

Hołd strażacki.

W chwili otwarcia wystawy jubileuszowej w Wiedniu, złożyły ochotnicze straże pożarne całej Austryi swój wierno-poddańczy hołd Najjaśniejszemu Panu Cesarzowi Franciszkowi Józefowi I. panującemu lat 50.

W uroczystym akcie złożenia hołdu, dnia 7. maja b. r. wzięło udział 16.637 strażaków ochotników. Galicyjski Związek ochotniczych straży pożarnych reprezentowali członkowie Rady zawiadowczej: Dr. Ludwik Cwiklicer, Władysław Mühln i Dr. Zygmunt Miczyński; oprócz tych przybyły następujące deputacye: z Krakowa 9. członków pod wodzą komendanta Polaka; z Dobromila 1. członek; z Brzeżan 9 członków pod wodzą naczelnika Ferdynanda Maresza, z Wieliczki 4 członków, z Myślenic 8 członków pod wodzą naczelnika Emila Schünkego, razem deputacya z Galicyi liczyła 34. członków.

Zjazd straży pożarnych w Wiedniu był swą liczbą imponujący, był to co do liczby uczestników Zjazd największy. Z Niższej Austryi przybyło 8245 strażaków, z Morawy 2675, z Czech 2267., z Górnej Austryi 1086., ze Szląska 680, ze Styryi 550, z Bukowiny 73., z Karyntyi 112, z Krainy 69., ze Solnogrodu 128, z Tyrolu 46; z Voralbergu 12., z Istryi 12., z przedmieść miasta Wiednia 458, wreszcie na różne deputacye czeskiego Związku strażackiego i deputacye okręgowych Związków z Morawy składało się 90 strażaków.

Delegacye strażackie ustawiono wzdłuż drogi dojazdowej do Rotundy wystawowej w Praterze po dwóch stronach w podwójne szeregi, w porządku alfabetycznym nazw krajów, poczynając od Bukowiny, druga z rzędu Galicya, a stanowiska oznaczono tablicami.

Z uderzeniem godziny 3. popołudniu przybył Monarcha, witany entuzyastycznie przez Strażactwo, wznoszące radośne okrzyki: „Hoch, — niech żyje, — na zdar, — hurra!"

Po przybyciu do Rotundy zostało 14. zastępców Krajowych Związków Strażackich Najjaśniejszemu Panu przedstawionych znowu porządkiem alfabetycznym od Bukowiny zaczynając.

Dr. Ludwik Cwiklicer reprezentował Galicyjski Związek i złożył Najjaśniejszemu Panu hołd w następujących słowach:

„Imieniem Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Galicyi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem składam u stóp Waszej Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Cesarza i Króla naszego najuniżeńszy wyraz hołdu wierności — i bażaju szczoby Hospod Boh izwołył szczo dołhie lita nam szczasływo panowaty!"

Najjaśniejszy Pan odpowiedział: *„dziękuję — danke"*; następnie przeszedł do dalszych Delegatów.

Delegat z Czech i Morawy Krszka przemówił do Cesarza po czesku, inni przemawiali po niemiecku. Po przyjęciu delegacyi Związków Krajowych, nastąpiło otwarcie wystawy przez Najjaśniejszego Pana.

Czerniowiecka straż pożarna do wyruszenia do pożaru w dzień, potrzebuje 45 sekund czasu. Byliśmy świadkami fałszywego alarmu, urządzonego przez Naczelnika tej straży p. Franciszka Fryderyka Wiesego i z zegarkiem w ręku śledziliśmy wskazówkę sekundową. Do szybkiego wyruszenia przyczynia się znakomite urządzenie magazynu, izby na pogotowie i stajen. Tabor straży pożarnej czerniowieckiej jest bogatszy w przybory od taboru straży lwowskiej. Sikawka parowa, jedna duża sikawka ssąco-tłocząca Knausta, mechaniczna drabina i wózki rekwizytowe są własnością straży ochotniczej, otrzymującej rocznej subwencyi 1000 złr.

O uroczystości wręczenia honorowych odznak w Oświęcimiu, otrzymujemy następujące sprawozdanie: Szacowne pismo z dnia 1. maja b. r. L. 982., przyznające 3. członkom tut. Straży honorowe odznaki na 20. letnią działalność strażacką i mianujące zarazem delegatem do wręczenia odznak członka oddziału bezpieczeństwa tut. Straży, Wgo Dra Antoniego Slosarczyka, Wydział tut. Straży na posiedzeniu z d. 28. b. r. przyjął przedewszystkiem do wdzięcznej wiadomości. Uroczyste wręczenie tych odznak, uchwalono odbyć nieodwołalnie w Niedzieię dnia 5. Czerwca b. r. w tym porządku: Rano o 9. cały korpus ze sztandarem i z Jubilatami na czele udaje się do kościoła na Mszę Świętą, po Mszy powrót na Strażnicę i rozejście się. Popołudniu o godzinie 3. wręczenie odznak w dziedzincu tut. Magistratu, gdzie znajdują się rekwizytornia i Strażnica Straży. O tem uwiadomiono W. p. Delegata, który pomimo przewidzianego swego wyjazdu, z uznania godną gotowością na ten dzień przybyć przyobiecał niechcąc dopuszczać zwłoki.

W sobotę też już Straż ochotnicza, podwórze Magistratu i cały swój przybytek przystroiła w zieleń godnie sposobiąc się na tak rzadkie Święto. W Niedzielę 5. czerwca jak postanowiono, korpus wyruszył do kościoła, popołudniu o 3, mając za tło zielenią przystrojony od słońca połyskujący hydrofor, ustawiono w środku Jubilatów otaczając ich wyciągniętem prawem i lewem skrzydłem Straży; przybywającego Delegata na „baczność" otoczono kołem. Z gości zaproszonych, przybył kierownik gminy Wp. Jaśkiewicz i niektórzy członkowie wspierający. Wpan Delegat zabrał głos i w pięknie wygłoszonej mowie do Jubilatów, podniósł znaczenie uroczystości, podniósł jak kraj interesuje się tak pożytecznemi Instytucyami i jak śledzi rozwój Straży darząc zasłużonych członków odznaczeniami; prosił członków, ażeby postępowali drogą przyjętego obowiązku i naśladowali w tem czcigodnych Jubilatów. Tu nastąpiło przypięcie odznak bardzo pięknie się przedstawiających, na które cała Straż pożądliwem spoglądała okiem. Z kolei Naczelnik Straży życząc Jubilatom jeszcze długich lat życia wspomniał o ułatwionem swem zadaniu w obec mowy Wp. Delegata i prosił zatem tylko, aby Wp. Delegat raczył być tłumaczem naszych uczuć i wdzięczności dla Prześw. kraj. Związku za pamięć o szczupłej naszej na kresach Polski położonej drużynie strażackiej.

Rzewnem było przemówienie i podziękowanie Jubilata Piwowarskiego w imieniu swoim i reszty kolegów, które wszystkich obecnych nader poważnie nastroiło na wzmiankę, że stoi już nad grobem, że takiego odznaczenia nigdy się nie spodziewał a widzi, że obowiązek spełniony nietylko własne zadowolenie ale i uznanie zawsze znajdzie.

Opis niebyłby zupełny gdybym nie dodał, że po tej uroczystości odbyła się wycieczka Straży w miejsce majówki, do bliskiego ogrodu katolickiego za miastem, że za przykładem Wp. Delegata, który z własnej chęci 10 zł. na tę wycieczkę ofiarował, złożyli także Ks. kanonik Knycz 4 zł, p. Jaśkiewicz 4 zł., Jubilat Piwowarski 5 zł. że Straż pięknie się zabawiała, mówki sypały się, a przed wieczorem w najlepszym porządku oddziałem wrócono do domu.

Uznanie. Prezes ochotniczej straży pożarnej w Gródku p. Adolf Henze, otrzymał następujące pismo: L. 11788. Przy sposobności smutnego wypadku wczorajszego pożaru, przekonałem się, że tut. straż pożarna na pierwszy sygnał w jednej chwili gotowa wyruszyła na miejsce pożaru — i gorliwą działalnością przyczyniła się do zlokalizowania ognia, w części miasta gęsto zabudowanej. Z powodu tego miło mi jest wyrazić W. panu jako prezesowi tut. ochotniczej straży pożarnej uznanie pełne podziękowania za szybką i skuteczną pomoc w ratowaniu dobra i mienia mieszkańców. Gródek 9. czerwca 1898. Starosta Federowicz w. r.

Wojskowy kurs pożarnictwa, o którym już wspominaliśmy, zakończył się we Lwowie dnia 18 czerwca b. r. o godzinie $5^1/_2$ popołudniu popisem uczestników tego kursu. Na kurs uczęszczało przez cały miesiąc 68 żołnierzy (podoficerów) ze wszystkich pułków całego garnizonu lwowskiego. Popis odbył się w obecności kapitana Witkowskiego i kilkunastu oficerów. Żołnierze wykonali poprawnie wszystkie ćwiczenia strażackie i okazali pewność i zręczność w obchodzeniu się ze wszystkimi przyborami pożarnymi. Ćwiczeniami kierował zastępca naczelnika straży p. Eliasiewicz. Kapitan Witkowski złożył pp. Praunowi, Eliasiewiczowi i sierżantom miejskiej straży pożarnej podziękę za trudy.

Z Gorlic donoszą: Dnia 17. maja b. r. wybuchł pożar w fabryce smarowidła p. Ernesta Paulusa w Gorlicach o $1^1/_2$ klm. od miasta oddalonej.

Przybyła na miejsce tut. ochotn. straż ogniowa pod kierownictwem swego naczelnika p. Tarczyńskiego, zlokalizowała ogień tak, iż połowę budynku w zupełności uratowano.

Akcyę ratunkową utrudniał bardzo, znajdujący się w środku budynku materyał palny t. j. maź, z której smarowidło wyrabiano, wreszcie dzień targowy, gdzie całe miasto przepełnione publicznością tamowało komunikacyę.

Na miejsce pożaru przybył również tutejszy starosta hr. Michałowski.

Kursy strażackie. Wskutek zarządzenia Wydziału krajowego odbędą się w bieżącym roku we wszystkich niższych szkołach rolniczych kilkudniowe kursy nauki pożarnictwa z uczniami tych szkół.

Kursy takie mają bardzo doniosłe znaczenie dla pożarnictwa krajowego. Po przeprowadzeniu takiego kursu zakład (szkoła) nietylko zyskuje dobrze wyćwiczony i celowi odpowiadający korpus strażacki, złożony z ludzi młodych, chętnych, inteligentnych i karnych, ale nadto młodzież ta stanowi nadzwyczaj podatny materyał na założycieli, naczelników i instruktorów pożarnictwa.

Pierwszy z takich kursów w bieżącym roku odbył się w Horodence w dniach od 28. maja do 1. czerwca i udał się znakomicie.

Na kursie przeprowadzili dwaj instruktorzy Związku strażackiego ze Lwowa wszystkie ćwiczenia z sikawką i różnemi drabinkami, w które zakład obficie jest zaopatrzony, naukę sygnałów i taktykę pożarną.

Młodzieńcy szkoły rolniczej w Horodence otrzymali spory zasób wiadomości z dziedziny pożarnictwa, a wzorowy porządek i karność, jaką w tej szkole obecnie zaprowadzono i spora uczniów tej szkoły inteligencya, ułatwiły instruktorom wpojenie ducha strażackiego, udzielenie prawie wszystkich wiadomości z dziedziny pożarnictwa, tudzież przeprowadzenie praktycznych ćwiczeń strażackich.

Do znakomitego wyniku kursu przyczyniła się bardzo wiele Dyrekcya tej szkoły (kierownik p. Przemysław Cholewa) i z grona nauczycielskiego instruktor fachowy p. Górnisiewicz, którzy będąc zapalonymi strażakami, brali czynny udział we wszystkich ćwiczeniach i całej nauce.

W Dublanach odbył się taki kurs w dniach 18 i 19 czerwca b. r. W kursie wzięli także udział członkowie miejscowej och. straży pożarnej, do której należą wszyscy słuchacze wyższej szkoły rolniczej.

† **Karol Karich.** b. zastępca naczelnika miejskiej straży pożarnej we Lwowie zmarł dnia 16. czerwca b. r.

VI Poczta Redakcyi.

J. G. w L.

Sprawa fabrykacyi sikawek ogniowych przez galicyjskie akcyjne Towarzystwo budowy wagonów i maszyn w Sanoku, wyszła już ze stadyum projektów.

Dnia 15. czerwca b. r. odbyło się w biurze Związku strażackiego we Lwowie posiedzenie Komisyi technicznej, na którem Naczelny Dyrektor Lipiński ze Sanoka informował się co do typów, fabrykować się mających sikawek.

Za kilka miesięcy gminy i straże pożarne zaopatrywać się będą w sikawki w kraju wyrabiane u firmy znanej z rzetelności i dokładności swoich wyrobów.

Redaktor odpowiedzialny: Szczerbowski Antoni. Nakładem „Związku ochotniczych straży pożarnych.“

Z drukarni Pillera i Spółki we Lwowie.